

Diaspora

Jolanta A. Drzewiecka

Doç. Dr., Washington Eyalet Üniversitesi, WA, ABD

Nedir?

Diaspora, Yunanca kökenli bir kavramdır ve kopma veya dağılma anlamlarına gelir. Kavram ilk defa Kitab-ı Mukaddes'te Babil'den ayrılan Yahudilere ilişkin olarak kullanılır; bu nedenle diasporalar anayurtlarından ayrı düşmüş topluluklardır. Esas kullanımında, diaspora gruplar (Yahudiler ve Ermeniler gibi) anayurtlarından zor kullanılarak atılmış, anayurt hayali ve belleğine tutunarak geri dönme özlemini taşıyan topluluklardır. Bu tür gruplar anayurda ilişkin siyasi bir görüş etrafında bir araya gelip yaşadıkları toplumda farklı bir kimlik taşırlar. Bu ideal diaspora özelliklerini her durumda görmek artık mümkün değildir. Diaspora grupların yaşadıkları yerleri benimseyip yerel siyasete dâhil olmaları muhtemeldir. Anayurda olan bağları duygusaldır; çoğu geri dönmeyi istemeyip kök ve bellek ile ilişkilendirilmiş anayurda ait diaspora bilincini korurlar. Diasporalar aynı zamanda farklı kültürlerin birbirine karıştığı melez kültürlerdir; sömürge ve sömürge sonrası mücadelede Afrika, Amerika, Karayip ve Britanya kültürlerinden oluşan bir Afrika diasporası olan Siyahî Atlantikliler örneğinde olduğu gibi. Diasporanın tanımı bilim insanları arasında bir tartışma konusudur. Bir kısmı gönüllü göç de dahil olmak üzere her türlü kopmayı diaspora olarak kabul eder. Diğerleri ise böyle bir bakışın kavramdaki özgünlüğü ve analitik olasılığı ortadan kaldıracığını savunur.

Kavramı Kimler Kullanmaktadır?

Antropolog, siyaset bilimci, tarihçi ve kültürlerarası iletişim araştırmacıları diaspora ile özdeşleşme biçimleri, diaspora grupları ve buldukları toplumla ilişkiler, bellek ve medya kullanımlarıyla ilgili

çalışmalar yapmaktadır. Son dönemki iletişim araştırmaları diasporadaki grupların sosyal medya aracılığıyla Arap Baharı'na katılımlarını ortaya koymuştur. Yine, bilim insanları diasporanın film, müzik ve çevrimiçi oyunlar gibi eğlence medyasını da incelemektedir. Geleneksel ve modern medya milli kimlik, kültürel yetkelenme, uzak mesafeler arası topluluk oluşturma ve bellek tesisi konularının ilişkilendirilmesini mümkün kılar.

Kültürlerarası Diyaloga Uyuyor mu?

Diaspora grupları, diğer gruplarla birlikte yaşar ve aynı kökeni paylaşma ihtimali bulunan ancak farklı yerel kültürel deneyim ve kimliklere sahip, fiziksel olarak uzakta bulunan gruplarla iletişime geçerler. Bu nedenle, kültürlerarası diyalog diaspora kimliği ve siyasetinin tam da merkezinde durur.

Yapılması Gerekenler?

Diaspora ile ilgili en çok gelecek vadeden çalışma konusu yeni medya kullanımı ve bunun fiziksel olarak uzakta yaşayan grup üyelerinin birbirleriyle iletişimlerini sürdürmelerine etkileridir. Ayrıca, entegrasyon, kapitalizm ve güçlenen milliyetçilik gibi devamlı değişen küreselleşme öğelerinin diaspora kimliği, aidiyet ve köken siyasetini nasıl şekillendirdiği sorusuna cevap aramaya devam etmeliyiz.

Kaynaklar

Clifford, J. (1994). Diasporas. *Cultural Anthropology*, 9(3), 302-338.

Center for Intercultural Dialogue

Key Concepts in Intercultural Dialogue

Kültürlerarası Diyalogda Anahtar Kavramlar

Drzewiecka, J. A. (2002). Reinventing and contesting identities through constitutive discourses: Between diaspora and its others. *Communication Quarterly*, 50, 1-23.

Drzewiecka, J. A. &Halualani, R. (2002). The structural-cultural dialectic of diasporic politics. *Communication Theory*, 12, 340-366.

Gilroy, P. (1992). *The Black Atlantic: Modernity and double consciousness*. Cambridge, MA: Harvard University Press.

Türkçeye Çeviren: Dr. Kenan Çetinkaya (Bağımsız Araştırmacı)